

Tips voor inzet Supporter van Schoon

Voor bedrijven en gemeenten

Inhoud

1. Inleiding.....	3
2. Tips voor bedrijven	3
1. Creëer een match met jouw strategie of doelstellingen	3
2. Zorg dat jouw Support van Schoon inzet aansluit bij jouw product of dienst.....	3
3. Sluit aan bij de landelijke Supporter van Schoon momenten.....	4
4. Sluit aan bij pilot Schoon Belonen	4
5. Zorg voor intern draagvlak.....	4
3. Tips voor gemeenten	5
1. Meld je aan als Supporter van Schoon gemeente	5
2. Inventariseer je mogelijke Supporters van Schoon	5
3. Organiseer als gemeente je vrijwilligers	5
4. Wees als gemeente zichtbaar voor je Supporters van Schoon.....	5
5. Toon waardering voor je Supporter van Schoon	6
6. Gebruik Supporter van Schoon uitingen voor effectieve gedragsbeïnvloeding	6
7. Maak meedoen laagdrempelig en leuk	6
8. Benut de materialen die schoon gedrag beïnvloeden	6
9. Sluit aan bij de landelijke Supporter van Schoon momenten.....	7
10. Benut de Zwerfafvalvergoeding.....	7
11. Werk ook samen met bedrijven.....	7
12. Zorg voor intern draagvlak.....	7
4. Voorbeelden.....	8

1. Inleiding

In dit document wordt onderscheid gemaakt in het gebruik van Supporter van Schoon door:

- Bedrijven
- Gemeenten

Voor beiden geldt dat Supporter van Schoon het beste werkt wanneer het vanuit de organisatie zelf komt. Wanneer een bedrijf of gemeente Supporter van Schoon is, en dit uitdraagt op de manier bij zijn eigen bedrijfsvoering past, kunnen anderen hierop mee liften. De organisatie informeert, motiveert en faciliteert haar medewerker. De medewerkers hebben contact met klanten, burgers en hun directe omgeving en dragen zo het gedachtengoed op een aanstekelijke manier over. Wanneer genoeg klanten en burgers gemotiveerd zijn om ook een bijdrage te leveren aan een schone omgeving, volgt de rest van Nederland vanzelf.

2. Tips voor bedrijven

1. Creëer een match met jouw strategie of doelstellingen

Als je als bedrijf Supporter van Schoon wordt, doe je dat omdat het past bij jouw bedrijf, je hebt daarmee een bepaald doel of resultaat voor ogen. Zorg dat voor iedereen duidelijk is wat de relatie is tussen Supporter van Schoon en jouw strategie, doelstellingen of activiteiten. Is deze match er niet of begrijpt men het niet, dan kan het nog wel eens overkomen als 'window dressing'.

2. Zorg dat jouw Support van Schoon inzet aansluit bij jouw product of dienst

Supporter van Schoon kun je op diverse manieren vormgeven in jouw organisatie. Kies voor die vormgeving die het beste past bij jouw product of dienst. Een opschoonactie met medewerkers kan bijna overal en kan bijvoorbeeld ook gebruikt worden als teamuitje of teambuilding activiteit. Maar Supporter van Schoon uitingen passen niet overal en werken beter als de vormgeving hiervan aansluit bij de organisatie (binnen de kaders van de Supporter van Schoon huisstijl richtlijnen). Zichtbaarheid van Supporter van Schoon in de organisatie (richting medewerkers en klanten) is echter wel altijd belangrijk om te laten zien waar je als organisatie voor staat. Denk dus na over waar je de Supporter van Schoon uitingen laat terugkomen, bijvoorbeeld op digitale schermen in de winkels of op kantoor, in de kantine, maar ook op de kassabon, op producten of in je handtekening. Daarnaast zijn er nog veel meer manieren om invulling te geven aan Supporter van Schoon. Komen je medewerkers veel op straat, laat ze dan eens opruimen of juist metingen verrichten. Werken de

meeste mensen op kantoor, dan kan Supporter van Schoon ook onderdeel zijn van het interne duurzaamheidsbeleid, en kun je medewerkers stimuleren om een deel hiervan ook thuis toe te passen. Veroorzaakt jouw product makkelijk (zwerf)afval, dan kun je extra inzetten op afvalvoorzieningen of communicatie op of rondom het product en in de winkel.

3. Sluit aan bij de landelijke Supporter van Schoon momenten

Het team van Supporter van Schoon en NederlandSchoon organiseren jaarlijks verschillende activiteiten, zoals de Landelijke Opschoondag, de Schoonste Stranden Verkiezing, Schoonste Winkelgebieden Verkiezing, en Nieuwjaarsvegen. Maak gebruik van de bekendheid, reputatie en publiciteit van deze activiteiten door hier op eigen wijze op aan te sluiten en gebruik te maken van de materialen en informatie die hierbij horen.

Veel van de informatie is te vinden op onze website www.nederlandschoon.nl, die rondom deze actualiteiten altijd voldoende informatie geeft over wat je hier zelf mee kunt doen. Materialen zijn te bestellen via onze webshop (www.webshopschoon.nl), maar kunnen ook vaak gepersonaliseerd worden op aanvraag.

4. Sluit aan bij pilot Schoon Belonen

Verschillende gemeenten doen mee met de pilot Schoon Belonen en besteden hier aandacht aan bij scholen en verenigingen. De pilot Schoon Belonen is een initiatief van de VNG, Natuur & Milieu en het Afvalfonds Verpakkingen, om zwerfafval te verminderen. Daarin werken gemeenten en maatschappelijke organisaties (o.a. sportclubs en scholen) samen om zo veel mogelijk afval te voorkomen en te bestrijden. Dit doen zij in de vorm van het verzamelen van kleine blikjes en flesjes, die tegen een beloning kunnen worden ingeleverd. De beloning wordt met de gemeente overeengekomen en varieert van een geldbedrag per zak tot nieuwe sportkleding voor een jaar lang een schone omgeving.

In het kader van Schoon Belonen wordt er dus veel ondernomen en gecommuniceerd. Probeer hierbij aan te sluiten waar mogelijk, zodat jouw initiatief en dat van Schoon Belonen elkaar versterken. Maak bijvoorbeeld afspraken met de school of vereniging over opschoonacties in de omgeving, help mee met het behalen van de doelen, of sponsor zelf een doelstelling voor de school of vereniging.

5. Zorg voor intern draagvlak

Als je als organisatie Supporter van Schoon wordt is het belangrijk dat je medewerkers hier achter staan. Communiceer daarom goed waarom je Supporter van Schoon bent, wat het Supporter van Schoon zijn voor jouw organisatie inhoudt, en wat je verwacht van de medewerkers. Het draagvlak dat je hiermee creëert zorgt ervoor dat je medewerkers het gedachtegoed net zo uitdragen als jij en zij meer bereid zijn om hieraan bij te dragen. Dit kan bijvoorbeeld door mee te doen met een opschoonactie of een stukje te schrijven over hun eigen visie op schoon voor het intranet of het magazine van jouw organisatie.

3. Tips voor gemeenten

1. Meld je aan als Supporter van Schoon gemeente

Wil je als gemeente nog beter samenwerken met inwoners aan een schone leefomgeving? Onder de vlag van Supporter van Schoon kun je een flinke impuls geven aan schoonmaakacties en lokale initiatieven. Doe mee en meld je gemeente aan op: supportervanschoon.nl. Zo sluit je aan op een landelijke beweging zodat je medewerkers, burgers en bedrijven nog beter kunt motiveren en faciliteren.

2. Inventariseer je mogelijke Supporters van Schoon

Bekijk als gemeente welke inwoners, ondernemers, verenigingen en scholen zelf al de handen uit de mouwen steken. Wanneer de energie en motivatie er al is, is het makkelijker om dit uit te breiden dan iets nieuws te starten. Zet dus juist bij deze personen op groepen in op samenwerking. Kijk hoe je ze het beste kunt ondersteunen, maar geef ook voldoende ruimte aan eigen invulling. Zorg daarom altijd dat je begint met te achterhalen waarom deze mensen dit uit eigen beweging zijn gaan doen. Was dat omdat ze het leuk vonden, of juist omdat er ergernis was? Werk verder vanuit de bestaande motieven.

3. Organiseer als gemeente je vrijwilligers

Vrijwilligers hebben een belangrijke rol in het uitdragen en uitvoeren van de schoon aanpak. Als gemeente is het dus belangrijk dat vrijwilligers in kaart worden gebracht en waar mogelijk verenigd. Gelijkgestemden kunnen zich verenigen onder de vlag van Supporter van Schoon door zich Supporter van Schoon te noemen en daarmee deel uit te maken van een groter geheel. Dit geeft mensen houvast en geeft een duidelijk signaal waar bewoners, gemeente of organisatie voor staan. Bevestig dit beeld door Supporter van Schoon uit te dragen en zichtbaar te maken op bijvoorbeeld afvalvoorzieningen en opschoonacties met bewoners te organiseren of faciliteren.

Vrijwilligersgroepen kunnen daarmee in toenemende mate een eigen status en budget krijgen, waarmee ze zelf aan de slag kunnen. Veel gemeenten doen dit door daadwerkelijk (een deel van) het zwerfafval budget over te dragen aan bewonersorganisaties die hiermee zelf initiatieven ontplooiën.

4. Wees als gemeente zichtbaar voor je Supporters van Schoon

Voor vrijwilligers is het erg belangrijk een duidelijk aanspreekpunt te hebben. Zorg dus voor één persoon, één aanspreekpunt, op één vaste locatie (zowel fysiek als digitaal). Het kan erg helpen als de Supporters van Schoon deze persoon leren kennen en er regelmatig mee in aanraking komen. Denk daarbij aan een nieuwsbrief en een website. Ook nieuwe mensen moeten de weg naar dit aanspreekpunt / loket zien te vinden, dus let op de fysieke en digitale vindbaarheid. Je kunt dit ondersteunen door met acties via gepersonaliseerde posters, banner, zakken of andere materialen je zichtbaarheid te vergroten.

5. Toon waardering voor je Supporter van Schoon

Iedereen is dankbaar voor vrijwilligers die zich inzetten voor een schone omgeving, maar vergeten dit soms te uiten. Zet Supporters van Schoon daarom af en toe in het zonnetje. Zorg bijvoorbeeld voor wat lekkers tijdens opschoonacties, stuur een bloemetje, stuur een kerstkaart of schrijf een leuk artikel over de Supporters van Schoon voor de lokale krant, website of social media. Je kunt het zo groot maken als je zelf wil, sommige gemeenten organiseren zelfs een jaarlijkse vrijwilligersdag met een leuk uitje. Zo zorg je niet alleen dat de Supporters van Schoon gemotiveerd blijven, maar je geeft ook een signaal naar andere bewoners, dat dit het gewenste gedrag is.

6. Gebruik Supporter van Schoon uitingen voor effectieve gedragsbeïnvloeding

Zichtbaar maken van Supporter van Schoon geeft een duidelijke boodschap aan bezoekers en voorbijgangers, die zich hierdoor beter gaan gedragen. Denk aan een poster, banier, etalagesticker, afvalbaksticker, Supporter van Schoon afvalbak of ander communicatiemiddel waaruit blijkt dat de organisatie, de gemeente of een groep mensen Supporter van Schoon zijn. Hiermee communiceer je de sociale norm in een bepaalde omgeving, een impliciete boodschap dat 'Veel mensen in een bepaalde buurt schoon belangrijk vinden'. Hierdoor gaan anderen zich ook beter gedragen. Deze uitingen kun je zodanig personaliseren dat jouw uiting, slogan of boodschap wordt versterkt door die van Supporter van Schoon. Zo krijg je een persoonlijke boodschap in een uniform jasje, dat duidelijk uitstraalt dat men schoon belangrijk vindt en zich hiervoor inzet. Gepersonaliseerde boodschappen hebben daarbij een sterker effect op gedrag, omdat het dichter bij de persoon en zijn eigen leefomgeving ligt.

7. Maak meedoen laagdrempelig en leuk

Wanneer je een opschoonactie in jouw gemeente organiseert is het belangrijk dat ze veel mogelijk mensen daaraan mee doen. Stimuleer participatie door zo veel mogelijk mensen zich Supporter van Schoon te laten noemen en gaan mee doen voor hun schone wijk, park etc. en/of opschoonactie. Maak de opschoonactie daarbij zo zichtbaar en laagdrempelig mogelijk. Zorg voor voldoende materialen, denk ook aan wat te eten en te drinken, geef iedereen een passende taak en kondig je actie ruim van tevoren aan. En meld opschoonacties aan op het Supporter van Schoon platform (www.supportervanschoon.nl). Voor elke aangemelde actie kan men namelijk gratis actiematerialen bestellen via: webshopschoon.nl.

8. Benut de materialen die schoon gedrag beïnvloeden

Supporter van Schoon heeft veel materialen beschikbaar. Enerzijds zijn dit materialen voor opschoonacties, onder andere grijpers, handschoenen, hesjes, afvalzakken en posters om je opschoonactie mee aan te kondigen. Wanneer je een opschoonactie aanmeldt, zijn veel van deze materialen gratis. Anderzijds zijn er verschillende materialen voor specifieke gebieden of gebeurtenissen, zoals picknickkleedjes, afvalzakjes, afvalbakstickers en diverse posters (bijv. een poster voor snoeproutes en een poster voor winkelgebieden). Gebruik deze materialen bijvoorbeeld als je een evenement organiseert of als je in een gebied schoon extra onder de aandacht wil brengen. Ook heeft Supporter van Schoon verschillende afvalvoorzieningen, zoals een afvalbak,

peukenpaal en zakasbakjes. Heb je te maken met (extra) afval, dan kunnen deze voorzieningen hierbij helpen. En meld opschoonacties aan op het Supporter van Schoon platform (www.supportervanschoon.nl). Voor elke aangemelde actie kan men namelijk gratis actiematerialen bestellen via: webshopschoon.nl.

9. Sluit aan bij de landelijke Supporter van Schoon momenten

Het team van Supporter van Schoon en NederlandSchoon organiseren jaarlijks verschillende activiteiten, zoals de Landelijke Opschoondag, de Schoonste Stranden Verkiezing, Schoonste Winkelgebieden Verkiezing, en Nieuwjaarsvegen. Maak gebruik van de bekendheid, reputatie en publiciteit van deze activiteiten door hier op eigen wijze op aan te sluiten en gebruik te maken van de materialen en informatie die deze activiteiten kunnen leveren. Tijdens deze activiteiten gaat Nederland massaal de straat op, dus zorg dat je erbij bent! Meld daarbij ook je acties aan via supportervanschoon.nl en stimuleer inwoners hieraan mee te doen door hen te faciliteren en belonen. Maak uiteraard ook gebruik van alle materialen die tijdens deze campagnes beschikbaar zijn, zoals gratis afvalzakken, handschoenen, posters, vuurwerzakken, etalagestickers en nog veel meer.

10. Benut de Zwerfafvalvergoeding

De Zwerfafvalvergoeding is een budget dat jaarlijks door gemeenten kan worden aangevraagd om hun zwerfafvalaanpak te verbeteren en te versterken. Het inzetten van Supporter van Schoon kan betaald worden uit de zwerfafvalvergoeding. Zet dit budget bijvoorbeeld in om materialen te bestellen, een opschoonactie te organiseren, Supporters van Schoon te werven, een Supporter van Schoon aanpak te ontwikkelen, of een promotiefilmje op te nemen.

11. Werk ook samen met bedrijven

Steeds meer bedrijven zijn Supporter van Schoon en dragen dit actief uit. Wanneer een lokaal bedrijf in jouw gemeente Supporter van Schoon is, kun je intensief samenwerken en is het effect des te groter. Ook landelijk opererende bedrijven zijn Supporter van Schoon, maar doen vaak lokaal mee met opschoonacties of andere activiteiten. Schroom dus niet om eens navraag te doen en de samenwerkingsmogelijkheden te verkennen. Bedrijven kunnen soms ook een goede bron van sponsoring zijn.

12. Zorg voor intern draagvlak

Als je als gemeente Supporter van Schoon wordt of Supporter van Schoon actief gaat uitdragen is het belangrijk dat je medewerkers hier achter staan. Communiceer daarom goed wat Supporter van Schoon inhoud, waarom dit past bij het gemeente beleid, en wat dit betekent voor de medewerkers (op kantoor, maar vooral die op straat). Het draagvlak dat je hiermee creëert zorgt ervoor dat je medewerkers het gedachtegoed net zo uitdragen als jij en zij meer bereid zijn om hieraan bij te dragen door bijvoorbeeld mee te doen met een opschoonactie.

4. Voorbeelden

Voorbeeld: Albert Heijn

Voorbeeld: CenterParcs

